Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 14 april 2016 *

”Begäran om förhandsavgörande — Jordbruk — Gemensam organisation av marknaden — Förordning (EG) nr 565/2002 — Artikel 3.3 — Tullkvot — Vitlök med ursprung i Argentina — Importlicenser — Rättigheter som följer av vissa importlicenser kan inte överlåtas — Kringgående — Rättsmissbruk — Villkor — Förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 — Artikel 4.3”

I mål C-131/14,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Corte suprema di cassazione (Italiens högsta domstol) genom beslut av den 13 januari 2014, som inkom till domstolen den 21 mars 2014, i målet

Malvino Cervati,

Società Malvi Sas di Cervati Malvino, i likvidation,

mot

Agenzia delle Dogane

Agenzia delle Dogane – Ufficio delle Dogane di Livorno

ytterligare deltagare i rättegången:

Roberto Cervati,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič samt domarna C. Toader, A. Rosas, A. Prechal och E. Jarašiūnas (referent),

generaladvokat: E. Sharpston

justitiesekreterare: handläggaren L. Carrasco Marco,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 18 november 2015,

* Rättegångsspråk: italienska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Malvino Cervati, Società Malvi Sas di Cervati Malvino och R. Cervati, genom C. Mazzoni, M. Moretto och G. Rondello, avvocati,

— Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av A. Collabolletta, avvocato dello Stato,

— Greklands regering, genom I. Chalkias och I. Dresiou, O. Tsirkinidou och D. Ntourntoureka, samtliga i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom B.-R. Killmann och P. Rossi, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av kommissionens förordning (EG) nr 1047/2001 av den 30 maj 2001 om införande av ett system med importlicenser och ursprungsintyg och om förvaltningsbestämmelser för tullkvoter när det gäller vitlök som importeras från tredje land (EGT L 145, s. 35) och rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, Malvino Cervati, i egenskap av komplementär och legal företrädare för Società Malvi Sas di Cervati Malvino, i likvidation (nedan kallat Malvi), och det företaget samt, å andra sidan, Agenzia delle Dogane (tullmyndigheten) och Agenzia delle Dogane – Ufficio delle Dogane di Livorno (tullmyndigheten – tullkontoret i Livorno) (nedan tillsammans kallade tullmyndigheten). Målet rör beslut om rättelse av tidigare tulltaxering och om uppbörd av tull som delgivits Malvi i fråga om import med förmånstull av vitlök med ursprung i Argentina.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 2988/95

3 I artikel 4 i förordning nr 2988/95, som återfinns i avdelning II i förordningen med rubriken ”Administrativa åtgärder och sanktioner”, föreskrivs följande:

”1. Varje oegentlighet medför som en allmän regel att den förmån som erhållits på ett otillbörligt sätt dras in

— genom förpliktelse att betala tillbaka utestående belopp eller de belopp som uppburits på ett otillbörligt sätt,

…

3. Beroende på omständigheterna skall handlingar leda till att en förmån inte beviljas eller till att den dras in om handlingarna bevisligen har till syfte att leda till att någon får en förmån som strider mot målen i den [unions]lagstiftning som är tillämplig i det enskilda fallet därför att de villkor som krävs för att få förmånen har konstruerats.

…”

Förordning nr 1291/2000

4 I artikel 8.1 första stycket i kommissionens förordning (EG) nr 1291/2000 av den 9 juni 2000 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för systemet med import- och exportlicenser samt förutfastställelselicenser för jordbruksprodukter EGT L 152, s. 1) föreskrivs följande:

”Import- eller exportlicensen ger rättighet och skyldighet att under licensens giltighetstid importera eller exportera den angivna kvantiteten av den berörda produkten eller varan, om inte force majeure föreligger.”

5 I artikel 9.1 i förordning nr 1291/2000 föreskrivs följande:

”Skyldigheter som följer av licenser kan inte överlåtas. Rättigheter som följer med licenser kan överlåtas av licensinnehavaren under giltighetstiden. …”

6 I artikel 15.2 första stycket i förordning nr 1291/2000 anges följande:

”Ansökningar om licenser skall avvisas om inte en tillräckligt stor säkerhet har ställts hos den behöriga myndigheten senast … den dag då ansökan lämnas in.”

7 Artikel 35.2 i förordning nr 1291/2000 har följande lydelse:

”När skyldigheten att importera eller exportera inte har fullgjorts skall … säkerheten förverkas med ett belopp som är lika med skillnaden mellan

a) 95 % av den kvantitet som anges i licensen,

och

b) den kvantitet som faktiskt har importerats eller exporterats.

…

Om den importerade eller exporterade kvantiteten uppgår till mindre än 5 % av den kvantitet som anges i licensen skall dock hela säkerheten förverkas.

…”

Förordning nr 1047/2001

8 Artikel 5 i förordning nr 1047/2001 har rubriken ”Utfärdande av licenser”. I artikel 5.1 föreskrivs att ”[g]enom undantag från artikel 9 i förordning (EG) nr 1291/2000 får de rättigheter som följer av A-licenserna inte överlåtas”.

9 Förordning nr 1047/2001 har – med verkan från den 1 juni 2002 – upphävts genom kommissionens förordning (EG) nr 565/2002 av den 2 april 2002 om förvaltningsbestämmelser för tullkvoter och om införande av ett system med ursprungsintyg för vitlök som importeras från tredjeland (EGT L 86, s. 11).

Förordning nr 565/2002

10 I skälen 1, 3 och 5–7 i förordning nr 565/2002 anges följande:

”(1) … Från och med den 1 juni 2001 består tullen för import av vitlök enligt KN-nummer 0703 20 00 dels av en värdetull på 9,6 % och dels av ett särskilt tullbelopp på 1200 euro per nettoton. En tullkvot på 38370 ton utan särskild tull, nedan kallad ’GATT-kvoten’, har dock öppnats genom ett avtal med Argentina och godkänts genom [Rådets beslut 2001/404/EG av den 28 maj 2001 om ingående av ett avtal genom skriftväxling mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Argentina, i enlighet med artikel XXVIII i Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) från 1994, om ändring av de medgivanden avseende vitlök som föreskrivs i den till GATT-avtalet fogade bindningslistan CXL (EGT L 142, s. 7)]. I bilagan till beslutet föreskrivs att kvoten skall fördelas som 19147 ton från Argentina (löpnummer 09.4104) …

…

(3) Förvaltningsbestämmelser för GATT-kvoten fastställs i … förordning … nr 1047/2001… . Erfarenheten visar emellertid att förvaltningen kan förbättras och förenklas. Det är särskilt lämpligt att ta bort kravet på importlicens för import utanför GATT-kvoten och att anpassa de villkor enligt vilka importörer ges tillträde till kvoten så att större hänsyn kan tas till traditionella handelsflöden.

…

(5) Eftersom det finns en särskild tull som skall tas ut för import utan förmånsbehandling utanför GATT-kvoten bör det för förvaltningen av denna införas ett system med importlicenser. Tillämpningsföreskrifterna för systemet bör vara av ett sådant slag att de kompletterar eller beviljar undantag från föreskrifterna i … förordning … nr 1291/2000 … .

(6) Åtgärder bör vidtas för att i görligaste mån förhindra att ansökningar om importlicens lämnas in i spekulativt syfte utan koppling till verklig handelsverksamhet på marknaden för frukt och grönsaker. Därför bör det fastställas särskilda bestämmelser som rör licensansökan och licensernas giltighet.

(7) Eftersom förvaltningen av GATT-kvoten enligt avtalet med Argentina skall baseras på systemet med traditionella importörer/nya importörer bör begreppet traditionella importörer definieras och de tilldelade kvantiteterna fördelas mellan de två kategorierna importörer, utan att detta hindrar ett optimalt utnyttjande av kvoten.”

11 I artikel 2 första stycket i förordning nr 565/2002 innehåller följande definitioner:

”I denna förordning avses med

a) *importår*: den period som löper från den 1 juni ett år till den 31 maj det påföljande året.

…

c) *traditionell importör*: en importör som har importerat vitlök till gemenskapen under minst två av de föregående tre fullständiga importåren, oavsett importdatum och importvarans ursprung.

d) *referenskvantitet*: den maximala kvantitet vitlök som importerats av en traditionell importör något av kalenderåren 1998, 1999 och 2000. I de fall då en importör inte har importerat någon vitlök under åtminstone två av dessa tre år skall hans referenskvantitet vara den maximala kvantitet vitlök som han importerat under något av de tre senaste fullständiga importår som föregick det importår för vilket han ansöker om licens.

e) *ny importör*: en importör som inte är en traditionell importör.

…”

12 I artikel 3 i förordning nr 565/2002, som har rubriken ”System med importlicenser”, föreskrivs följande:

”1. För all import inom ramen för de [tullkvoter för vitlök som omfattas av KN-nummer 0703 20 00, som öppnats genom beslut 2001/404] skall det uppvisas en importlicens, nedan kallad licens, som utfärdats i enlighet med förordning … nr 1291/2000, om inget annat föreskrivs i den här förordningen.

…

3. Genom undantag från artikel 9 i förordning … nr 1291/2000 får de rättigheter som följer av licenserna inte överlåtas.

4. Säkerheten enligt artikel 15.2 i förordning … nr 1291/2000 skall vara 15 euro per nettoton.”

13 I artikel 5 i förordning nr 565/2002, som har rubriken ”Licensansökan”, föreskrivs följande:

”1. Endast importörer får ansöka om licens.

…

När en ny importör under det föregående fullständiga importåret har beviljats licenser i enlighet med den här förordningen eller förordning … nr 1047/2001 skall han bevisa att han för egen räkning låtit minst 90 % av den tilldelade kvantiteten övergå till fri omsättning.

…

3. Licensansökningar som lämnas in av en traditionell importör får för ett och samma importår inte avse en kvantitet som är högre än importörens referenskvantitet.

4. Licensansökningar som lämnas in av en ny importör får, för vart och ett av de tre ursprungsländerna och för varje tremånadersperiod som anges i bilaga I, inte avse mer än 10 % av den kvantitet som i bilaga I anges för detta ursprungsland och denna tremånadersperiod.

…”

14 I artikel 6 i förordning nr 565/2002, som har rubriken ”Maximal kvantitet”, föreskrivs följande:

”1. För vart och ett av de tre ursprungen och för varje tremånadersperiod som anges i bilaga I får licenser högst utfärdas endast för en kvantitet som motsvarar

a) den kvantitet som anges i bilaga I för den aktuella tremånadersperioden och det aktuella ursprungslandet,

b) summan av de kvantiteter från ett visst ursprungsland för vilka ansökningar inte lämnats in under föregående tremånadersperiod,

c) summan av tidigare utfärdade licenser för ett visst ursprungsland som inte har utnyttjats och som kommissionen har informerats om.

…

2. För vart och ett av de tre ursprung och var och en av de tremånadersperioder som anges i bilaga I skall den maximala kvantiteten som beräknas enligt punkt 1 fördelas enligt följande:

a) 70 % för traditionella importörer.

b) 30 % för nya importörer.

Från och med den första måndagen i den andra månaden i varje tremånadersperiod skall emellertid de tillgängliga kvantiteterna fördelas utan hänsyn till vilken typ av importör det är fråga om.”

15 I artikel 13 andra stycket i förordning nr 565/2002 anges att den ska tillämpas på licensansökningar som lämnas in från och med den 8 april 2002, och på produkter som övergår till fri omsättning från och med den 1 juni 2002.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

16 Malvi var ett företag i branschen för import och export av frukt och grönsaker och en traditionell importör i den mening som avses i artikel 2 första stycket c i förordning nr 565/2002. Genom ett annat företag, som i sin tur anlitade andra aktörer, köpte Malvi vitlök med ursprung i Argentina, som importerades under februari och mars 2003 inom ramen för den tullkvot som föreskrivs i den förordningen och Malvi kom således i åtnjutande av en förmånstull (nedan kallad den omtvistade importen) trots att företaget inte hade den importlicens som behövdes, eftersom dess egna licenser hade uttömts.

17 Tullmyndigheten – tullkontoret i Livorno ansåg att Malvi rättsstridigt hade undanhållit tullavgifter och mervärdesskatt genom att använda sig av ett bedrägligt förfarande, i vilket L’Olivo Maria Imp. Exp. (nedan kallat L’Olivo), som var ny importör i den mening som avses i förordning nr 565/2002 och som hade genomfört omtvistad import, utgjorde frontbolag. Tullmyndigheten höll Malvi solidariskt ansvarigt med den importören och riktade ett beslut om rättelse av tulltaxering och om uppbörd av tull till Malvi.

18 Det förfarande som tullmyndigheten har ifrågasatt och som den anser vara bedrägligt kan beskrivas enligt följande: I ett första skede köpte L’Olivo, som var innehavare av de importlicenser som behövdes för att få åtnjuta förmånstullen, vitlökspartier med ursprung i Argentina i transit i tullager hos Bananaservice Srl (nedan kallat Bananaservice), som drevs av R. Tonini och som inte hade några sådana licenser. I ett andra skede importerade L’Olivo vitlökspartier till Europeiska unionen med förmånstull. Efter det att partierna övergått till fri omsättning sålde L’Olivo dem vidare till Tonini Roberto & C. Sas (nedan kallat Tonini). I ett tredje skede sålde Tonini partierna vidare till Malvi.

19 Corte suprema di cassazione (högsta domstol) har preciserat dels att endast L’Olivo förfogade över importlicenser i sitt eget namn, dels att vitlökspartierna överläts mot skälig ersättning som ändå var lägre än den särskilda tullen för import utöver GATT-kvoten.

20 Malvi väckte talan mot beslutet om rättelse av tulltaxering och om uppbörd av tull vid Commissione tributaria provinciale di Livorno (lokal skattedomstol i Livorno) som biföll talan i dom av den 15 november 2006.

21 Tullmyndigheten överklagade den domen till Commissione tributaria regionale della Toscana (regional skattedomstol i Toscana), som ändrade den genom dom av den 7 september 2010. Den domstolen fann att det utgör tullbedrägeri att en traditionell importör, som inte har någon egen importlicens inom GATT-kvoten, förvärvar en redan förtullad vara från en annan aktör – som köpt varan på importörens uppdrag för att mot adekvat ersättning sälja den vidare via ett företag som förfogar över kvotlicenser – snarare än att köpa varan direkt från exportören, importera den utanför kvoten och erlägga den särskilda tullavgiften.

22 I egenskap av komplementär för Malvi överklagade Malvino Cervati den domen till Corte suprema di cassazione (högsta domstol).

23 Till stöd för överklagandet åberopade Malvino Cervati bland annat åsidosättande av förordning nr 1047/2001 och nr 565/2002 och hävdade att det inte är förbjudet för en traditionell importör – som inte har en licens för import inom GATT-kvoten – att vända sig till en annan traditionell importör som, sedan varorna har förvärvats från en leverantör utanför gemenskapen, överlåter dem som utländskt lager till en tredje aktör, som utan att överlåta sin licens, för in varorna i unionen och därefter säljer dem vidare till den andre traditionelle importören mot lämplig ersättning för den tillhandahållna tjänsten. Denne traditionelle importör säljer varorna vidare till den förste. Malvino Cervati gjorde dessutom gällande att det väsentliga syftet med GATT-kvoten är att säkerställa unionsmarknadens försörjningsbehov och samtidigt slå vakt om dess balans. En prisökning i spekulativt syfte skulle således bero på att kvoter som redan tilldelats vissa importörer går förlorade och att kvoten därför inte utnyttjas fullt ut. Under omständigheterna i målet kan det därför inte vara fråga om ett kringgående av lagstiftningen.

24 Tullmyndigheten gjorde däremot gällande att en del av den kvot som tilldelats en annan aktör hade utnyttjats och att ett tullbedrägeri därmed hade begåtts i syfte att kringgå skyddsmekanismen för den inre marknaden. Tullmyndigheten anser att bedrägeriet är uppenbart i förevarande mål, bland annat med hänsyn till att Malvi i förväg hade beställt vitlökspartier med ursprung i Argentina, vilka L'Olivo därefter importerade; till att Malvi i förväg hade förskotterat penningbelopp till Tonini – som har samma administratör som Bananaservice, och med hänsyn till att L'Olivo gjorde en vinst på 0,25 euro per kilo. Tullmyndigheten tillade att Malvino Cervati inte har förklarat vilken annan fördel han har av ett sådant förfarande, än den skattefördel som ligger i att erlägga förmånstull.

25 Eftersom Corte suprema di cassazione (högsta domstol) fann att lösningen på tvisten vid den domstolen inte stod att finna i EU-domstolens praxis och att den tillämpliga unionsrätten tolkats på olika sätt i nationell rättspraxis, beslutade den att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Ska förordningarna nr 1047/2001 och nr 2988/95 tolkas så, att det utgör ett förbjudet rättighetsmissbruk samt ett uppträdande som syftar till att kringgå skyldigheter att – såsom gemenskapsaktören A ([Malvi]) – i avsaknad av importlicens eller efter att till fullo ha utnyttjat sin tullkvot, förvärva varupartier från en annan gemenskapsaktör B ([Tonini]), som i sin tur har förvärvat varorna från en leverantör i ett tredjeland ([Bananaservice]), som överlåtit dem som utländskt lager till en annan gemenskapsaktör C ([L'Olivo]) som, genom att uppfylla rekvisiten, har erhållit en kvotlicens och utan att överlåta sin licens låtit varorna övergå till fri omsättning på gemenskapsmarknaden för att sedan, när de förtullats och mot en skälig ersättning som understeg värdet på den särskilda tullen för import utöver kvoten, överlåta dem till samma aktör B ([Tonini]) som slutligen sålde dem till aktör A ([Malvi])?”

Tolkningsfrågan

26 Domstolen erinrar inledningsvis om att det enligt det samarbetsförfarande mellan de nationella domstolarna och domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer på domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, så att den kan avgöra det mål som är anhängigt vid den. I detta syfte åligger det domstolen att i förekommande fall omformulera de frågor som har ställts till den. Domstolen kan härvid, av samtliga uppgifter som den nationella domstolen har tillhandahållit, särskilt skälen för beslutet om hänskjutande, utläsa vilka unionsrättsliga frågor som med hänsyn till saken i målet föranleder tolkning (dom Fuß, C-243/09, EU:C:2010:609, punkterna 39 och 40, och dom Cimmino m.fl., C-607/13, EU:C:2015:448, punkterna 37 och 38 och där angiven rättspraxis).

27 I förevarande mål framgår det av beslutet att begära förhandsavgörande att den omtvistade importen ägde rum under februari och mars 2003. Förordning nr 1047/2001 som avses i beslutet om hänskjutande, har emellertid upphävts genom förordning nr 565/2002 med verkan från den 1 juni 2002. I artikel 13 andra stycket i förordning nr 565/2002 anges dessutom att den ska tillämpas på licensansökningar som lämnas in från och med den 8 april 2002, och på produkter som övergår till fri omsättning från och med den 1 juni 2002. Det är således förordning nr 565/2002 och inte förordning nr 1047/2001 som är tidsmässigt tillämplig (*ratione temporis*) i det nationella målet.

28 Det följer vidare av beslutet om hänskjutande att det företag som är aktuellt i det nationella målet klandras för att ha köpt vitlök som importerats inom GATT-kvoten, trots att det redan hade uttömt sina egna importlicenser inom ramen för den kvoten. Tullmyndigheterna har således anmärkt på att företaget, för att erhålla den importerade varan till förmånstull, oskäligt drog fördel av en del av den kvot som hade reserverats för en annan aktör och bidrog till att kringgå förbudet mot att överföra rättigheter enligt importlicenser i artikel 3.3 i förordning nr 565/2002.

29 Förordning nr 2988/95, som den hänskjutande domstolen också har hänvisat till i begäran om förhandsavgörande, avser, såsom framgår av dess titel, på ett allmänt sätt skyddet av unionens finansiella intressen. Missbruk av rättigheter behandlas särskilt i artikel 4.3 i den förordningen.

30 Under dessa förhållanden finner domstolen att den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 3.3 i förordning nr 565/2002 och artikel 4.3 i förordning nr 2988/95 ska tolkas så, att de utgör hinder för en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet, genom vilken en aktör som är en traditionell importör i den mening som avses i den förstnämnda förordningen och som har uttömt de importlicenser som gav denne möjlighet att importera till förmånstull, gör en beställning hos en andra aktör som också är en traditionell importör och inte har några sådana licenser, varvid

— varorna först säljs utanför unionen av ett företag som har band till den andre ovannämnde aktören till en tredje aktör som är en ny importör i den mening som avses i nämnda förordning och som innehar sådana licenser,

— varorna därefter genom den tredje aktören övergår till fri omsättning i unionen till förmånstull och sedan säljs vidare av denne tredje aktör till den andre aktören, och

— varorna slutligen överlåts av den andre aktören till den förste.

Att en sådan mekanism gör det möjligt för den förste aktören att förvärva de importerade varorna inom den tullkvot som föreskrivs i den första förordningen, trots att han inte har den licens som behövs för detta, utgör rättighetsmissbruk från den förste aktörens sida.

31 I det nationella målet överläts endast varorna och de importerades till unionen med stöd av licenser vilkas rättsenlighet inte har bestritts. Formellt har förbudet mot att överföra rättigheter enligt importlicenser enligt artikel 3.3 i förordning nr 565/2002 således inte åsidosatts. Det är dessutom fastslaget att de formella villkoren för att bevilja förmånstull iakttogs vid det köp, den import och den vidareförsäljning som är aktuella i det nationella målet – om dessa beaktas var och en för sig.

32 Enligt domstolens fasta praxis får emellertid enskilda inte dra fördel av unionsrätten på ett sätt som är bedrägligt eller utgör missbruk. Tillämpningen av unionslagstiftningen kan nämligen inte utsträckas till att omfatta förfaranden från näringsidkares sida som utgör missbruk, det vill säga transaktioner som inte genomförs som ett led i normala affärstransaktioner utan endast i syfte att genom missbruk erhålla förmåner som föreskrivs i unionslagstiftningen (se, bland annat, dom Halifax m.fl., C-255/02, EU:C:2006:121, punkterna 68 och 69 och där angiven rättspraxis, och dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkterna 29 och 30).

33 För att ett förfarande ska anses utgöra missbruk fordras enligt domstolens fasta praxis dessutom, för det första, att en objektiv omständighet föreligger, vilken visar sig genom att det ska framgå av en samling objektiva förhållanden att målsättningen med de berörda unionsbestämmelserna inte har uppnåtts, trots att de villkor som uppställs i dessa bestämmelser formellt sett har uppfyllts (se, för ett liknande resonemang, bland annat, dom Emsland-Stärke, C-110/99, EU:C:2000:695, punkt 52, och dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 32).

34 För att det ska anses vara fråga om ett förfarande som utgör missbruk krävs, för det andra, att ett subjektivt rekvisit är uppfyllt i den meningen att det av vissa objektiva förhållanden ska framgå att de ifrågavarande transaktionernas huvudsakliga syfte varit att uppnå en otillbörlig fördel genom att vissa omständigheter konstrueras som är nödvändiga för att få den förmånen. Förbudet mot förfaranden som utgör missbruk är nämligen inte relevant när de aktuella transaktionerna kan ha en annan motivering än att uppnå en fördel (se, för ett liknande resonemang, bland annat, dom Emsland-Stärke, C-110/99, EU:C:2000:695, punkt 53, och SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 33). Det ska dessutom styrkas att detta subjektiva förhållande förelegat hos den aktuella enheten (se, för ett liknande resonemang, bland annat, dom Emsland-Stärke, C-110/99, EU:C:2000:695, punkt 55).

35 Domstolen kan visserligen, när den avger ett förhandsavgörande, i förekommande fall, bidra med preciseringar för att vägleda den nationella domstolen vid dess tolkning. Det ankommer emellertid på den nationella domstolen att pröva huruvida rekvisiten för förfaranden som utgör missbruk är uppfyllda i det nationella målet. I detta sammanhang ska den nationella domstolen, vid prövningen av huruvida det är fråga om förfaranden som utgör missbruk, beakta alla omständigheter i det aktuella fallet, däribland affärstransaktioner före och efter den berörda importen (dom SICES m.fl. C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 34 och där angiven rättspraxis, och dom Cimmino m.fl., C-607/13, EU:C:2015:448, punkt 60).

36 Vad för det första gäller ändamålen med förordning nr 565/2002 framgår det av skälen 6 och 7 i densamma att den avser förvaltningen av den föreskrivna tullkvoten genom att de tilldelade kvantiteterna fördelas mellan traditionella och nya importörer, utan att detta hindrar ett optimalt utnyttjande av kvoten, samt att söka förhindra att ansökningar om importlicens lämnas in i spekulativt syfte utan koppling till verklig handelsverksamhet på marknaden för frukt och grönsaker.

37 Till skillnad från de förordningar som var i fråga i målen SICES m.fl. (C-155/13, EU:C:2014:145) och Cimmino m.fl. (C-607/13, EU:C:2015:448), enligt vilka en kvantitet av de kvoter som förvaltades enligt de förordningarna förbehölls nya aktörer, förbehålls enligt förordning nr 565/2002 inte på ett absolut sätt en del av GATT-kvoten nya importörer.

38 I artikel 5.3 i förordning nr 565/2002 föreskrivs visserligen att licensansökningar som lämnas in av en traditionell importör, för ett och samma importår inte får avse en kvantitet som är högre än importörens referenskvantitet. Detta bidrar till att begränsa utvidgningen av de traditionella

importörernas importverksamhet. Å andra sidan föreskrivs i artikel 5.1 tredje stycket i förordning nr 565/2002 att en ny importör som har beviljats licenser i enlighet med den förordningen och som vill lämna in en ny licensansökan, ska bevisa att han för egen räkning låtit minst 90 procent av den kvantitet som tilldelats honom övergå till fri omsättning i enlighet med det syfte att begränsa att licensansökningar lämnas in i spekulativt syfte utan koppling till verklig handelsverksamhet på marknaden för frukt och grönsaker som anges i skäl 6 i samma förordning.

39 I artikel 6.2 första stycket i förordning nr 565/2002 anges att för varje givet ursprung och varje given tremånadersperiod ska den maximala kvantitet för vilken licenser utfärdas fastställas till 70 procent för traditionella importörer och till 30 procent för nya importörer. I den bestämmelsens andra stycke föreskrivs uttryckligen att ”[f]rån och med den första måndagen i den andra månaden i varje tremånadersperiod skall” ”de tillgängliga kvantiteterna fördelas utan hänsyn till vilken typ av importör det är fråga om”.

40 Domstolen finner under dessa omständigheter att en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet inte förefaller äventyra ändamålen med förordning nr 565/2002.

41 För det första får en första köpare av varorna inom unionen, som även är en traditionell importör, genom att köpa varorna från en ny importör som innehar licenser, inte rätt att få sin referenskvantitet, såsom denna definierats i artikel 2 första stycket d i förordning nr 565/2002, beräknad på en grundval som omfattar de varukvantiteter som han köpt av denne. Den andre köparen inom unionen, som också är en traditionell importör, har inte heller rätt att få sin referenskvantitet beräknad på en grundval som omfattar varukvantiteter som han köpt av den förste köparen inom unionen.

42 För det andra innebär en sådan mekanism visserligen att den förste och den andre köparen inom unionen, som även är traditionella importörer, kan införskaffa vitlök som importerats till förmånstull trots att de inte längre innehar de licenser som behövs för detta och därmed stärka sin ställning på marknaden för vitlöksdistribution utöver den andel av tullkvoten som tilldelats dem. Såsom domstolen har fastslagit ovan i punkt 37 förbehålls emellertid inte en del av kvoten på ett absolut sätt nya importörer enligt förordning nr 565/2002. Förordningen syftar inte heller till att reglera marknaden för vitlöksdistribution inom unionen eller till att låsa olika aktörers ställning på den marknaden – även om de för övrigt är traditionella importörer i den mening som avses i den förordningen – genom att de förbjuds att införskaffa varan från en annan aktör av det enda skälet att varan tidigare har importerats till förmånstull.

43 För att en sådan försäljnings- och vidareförsäljningsmekanism av varor mellan aktörerna varken ska medföra att en aktör får ett otillbörligt inflytande på marknaden och, i synnerhet, att traditionella aktörer kringgår artikel 5.3 i förordning nr 565/2002, eller ett åsidosättande av ändamålet att licensansökningar ska ha koppling till verklig handelsverksamhet – är det emellertid nödvändigt att varje skede av mekanismen genomförs till ett pris som motsvarar marknadspriset och att import till förmånstull görs av licensinnehavaren med hjälp av licenser som har erhållits lagligen. Det åligger särskilt den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida varje inblandad aktör får en rimlig ersättning för import, försäljning eller vidareförsäljning av den aktuella varan, så att han kan behålla den ställning som tilldelats honom i samband med förvaltningen av kvoten.

44 I förevarande mål förefaller det villkoret vara uppfyllt, eftersom den hänskjutande domstolen har angett att den aktuella varan ”överlåtits mot skälig ersättning” och det är obestritt att L’Olivo genomförde den omtvistade importen genom licenser som hade erhållits lagligen. Det ankommer emellertid på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida det förhåller sig så.

45 Eftersom det för det tredje är fastslaget att den nya importör som är i fråga i det nationella målet lät de aktuella varorna övergå till fri omsättning för sin egen räkning, är en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet heller inte till förfång för ändamålet att förhindra att licensansökningar lämnas in i spekulativt syfte eller ändamålet att nya aktörer faktiskt träder in på marknaden för vitlöksimport.

46 Vad vidare gäller det subjektiva rekvisit som avses ovan i punkt 34 anger domstolen inledningsvis att det i det nationella målet endast är relevant att efterforska detta om den hänskjutande domstolen finner att den mekanism som är i fråga i det nationella målet är till förfång för ändamålen med förordning nr 565/2002. För att slå fast att ett förfarande ska anses utgöra missbruk fordras nämligen att ett objektivt och ett subjektivt rekvisit är uppfyllt (se, för ett liknande resonemang, dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkterna 31–33).

47 I fråga om de villkor som gör det möjligt att slå fast att ett sådant subjektivt rekvisit är uppfyllt, följer det av domstolens praxis att det, för att en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet ska kunna anses ha till huvudsakligt syfte att ge den andre köparen inom unionen en otillbörlig fördel, är nödvändigt att importen syftat till att ge den köparen en sådan fördel och att importören och de övriga aktörer som inträtt i den mekanismen inte haft något ekonomiskt och affärsmässigt motiv med transaktionerna. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida det förhåller sig så (se, analogt, dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 37, och dom Cimmino m.fl., C-607/13, EU:C:2015:448, punkt 65).

48 Den hänskjutande domstolens konstaterande att en sådan mekanism haft ett ekonomiskt och affärsmässigt motiv kan grunda sig på till exempel att varans försäljningspris fastställts till en sådan nivå att importören och de övriga aktörer som inträtt i den mekanismen haft möjlighet att göra en vinst som inom den aktuella branschen kan anses vara normal eller sedvanlig för det varuslaget och det slagets transaktion (se, för ett liknande resonemang, dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 37). I det avseendet har den hänskjutande domstolen angett att den aktuella varan överlåtits ”mot skälig ersättning”. I det sammanhanget saknar det betydelse att ersättningen var lägre än den särskilda tullen för import utöver kvoten om ersättningen inom den aktuella branschen kan anses vara normal eller sedvanlig för det varuslaget och det slagets transaktion. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida det förhåller sig så.

49 För att slå fast detta kan den hänskjutande domstolen även beakta att det framgår av skäl 5, jämfört med artikel 3.1 och 3.4 i förordning nr 565/2002, samt artiklarna 8.1 och 35.2 i förordning nr 1291/2000 att importörerna vid äventyr av påföljd är skyldiga att använda de licenser som utfärdats för dem och att de således har ett verkligt intresse av att importera. Detta gäller även nya importörer i samband med sådana transaktioner som den som är i fråga i det nationella målet (se, analogt, dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 37).

50 Även om en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet införs för att den förste eller andre köparen inom unionen vill få del av förmånstullen och därmed införskaffa varan till ett lägre pris än om den hade importerats utanför kvoten, och även om importören och de övriga berörda aktörerna är medvetna om detta, kan det a priori inte anses att ingen av de övriga aktörerna haft något ekonomiskt och affärsmässigt motiv för sådana transaktioner (se, för ett liknande resonemang, dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 38, och dom Cimmino m.fl., C-607/13, EU:C:2015:448, punkt 65).

51 Det kan emellertid inte uteslutas att en sådan mekanism som den i det nationella målet under vissa omständigheter konstrueras huvudsakligen i syfte att på ett konstlat sätt uppfylla kraven för att förmånstullen ska tillämpas. Bland de omständigheter som gör det möjligt att fastställa att en sådan mekanism har konstruerats återfinns bland annat att den importör som är innehavare av licenserna inte har tagit någon affärsmässig risk, att importörens vinstmarginal är obetydlig eller att importörens försäljningspris för vitlöken till den förste köparen inom unionen och därefter från denne till den

andre köparen inom unionen är lägre än marknadspriset (se, för ett liknande resonemang, dom SICES m.fl., C-155/13, EU:C:2014:145, punkt 39, och dom Cimmino m.fl., C-607/13, EU:C:2015:448, punkt 67).

52 I den mån tolkningsfrågan avser artikel 4.3 i förordning nr 2988/95 är det tillräckligt att erinra om att det i den bestämmelsen i huvudsak föreskrivs samma kriterier som dem som domstolen erinrat om ovan i punkterna 32–34 och som är härledda ur domstolens fasta praxis. Det ska även preciseras att handlande som uppfyller dessa kriterier, nämligen det som bevisligen har till syfte att en förmån ska erhållas som strider mot målen i den unionslagstiftning som är tillämplig därför att de villkor som krävs för att få den förmånen har konstruerats, beroende på omständigheterna ska leda till att förmånen inte beviljas eller till att den dras in.

53 Under dessa förhållanden finner domstolen att den hänskjutande domstolens fråga ska besvaras på följande sätt. Artikel 3.3 i förordning nr 565/2002 och artikel 4.3 i förordning nr 2988/95 ska tolkas så, att de i princip inte utgör hinder för en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet, genom vilken en aktör som är en traditionell importör i den mening som avses i den förstnämnda förordningen, och som har uttömt de importlicenser som gav denne möjlighet att importera till förmånstull, gör en beställning hos en andra aktör som också är en traditionell importör som inte har några sådana licenser, varvid

— varorna först säljs utanför unionen, av ett företag som har band till den andre ovannämnde aktören, till en tredje aktör som är en ny importör i den mening som avses i nämnda förordning och som innehar sådana licenser,

— varorna därefter genom den tredje aktören övergår till fri omsättning i unionen till förmånstull och sedan säljs vidare av denne tredje aktör till den andre aktören, och

— varorna slutligen överlåts av den andre aktören till den förste, som därmed förvärvar de importerade varorna inom den tullkvot som föreskrivs i den första förordningen, trots att han inte har den licens som behövs för detta.

Rättegångskostnader

54 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Artikel 3.3 i kommissionens förordning nr 565/2002 av den 2 april 2002 om förvaltningsbestämmelser för tullkvoter och om införande av ett system med ursprungsintyg för vitlök som importeras från tredjeland och artikel 4.3 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ska tolkas så, att de i princip inte utgör hinder för en sådan mekanism som den som är i fråga i det nationella målet, genom vilken en aktör som är en traditionell importör i den mening som avses i den förstnämnda förordningen, och som har uttömt de importlicenser som gav denne möjlighet att importera till förmånstull, gör en beställning hos en andra aktör som också är en traditionell importör som inte har några sådana licenser, varvid

— **varorna först säljs utanför Europeiska unionen, av ett företag som har band till den andre ovannämnde aktören, till en tredje aktör som är en ny importör i den mening som avses i nämnda förordning och som innehar sådana licenser,**

— **varorna därefter genom den tredje aktören övergår till fri omsättning i Europeiska unionen till förmånstull och sedan säljs vidare av denne tredje aktör till den andre aktören, och**

— **varorna slutligen överlåts av den andre aktören till den förste, som därmed förvärvar de importerade varorna inom den tullkvot som föreskrivs i den första förordningen, trots att han inte har den licens som behövs för detta.**

Underskrifter